

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М. П.
ДРАГОМАНОВА**

**Факультет історичної освіти
Факультет психології**

“Затверджено”

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М. П. Драгоманова
Протокол № _ від «__» березня 2018р.
Голова Приймальної комісії
Андрущенко В. П.

“Рекомендовано”

Вченою Радою факультету
Протокол № _ від «_» червня 2018р.
Голова Вченої ради
/ _____ -

**Програма додаткового вступного випробування (співбесіди)
з основ світової політики**

для громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства,
при вступі на навчання для здобуття ступеня **бакалавра**
на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста Спеціальність
**291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»**
спеціальність (шифр, назва)

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програму співбесіди з основ світової політики для вступного додаткового фахового випробування на навчання для здобуття ступеня бакалавра на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста розроблено з урахуванням програми з відповідних предметів ступеня молодшого спеціаліста. Співбесіда передбачає не тільки перевірку знань з формування основних теоретичних засад світової політики, а й можливості абітурієнта до їх осмислення і трансформації у свою повсякденну життєву практику, а згодом і в професійну діяльність за обраним фахом. Світова політика являє собою професійні знання про державу як ключовий політичний інститут та суб'єкт міжнародних відносин, базові принципи організації та функціонування правового поля в межах України та на світовому рівні. Знання з основ світової політики дозволяють не лише орієнтуватися в особливостях зовнішньої політики, яку провадить Україна на світовій арені, а також сформувати здатність ефективного володіння мистецтвом ведення дипломатії. На співбесіді абітурієнти мають показати такі знання та вміння:

- *Знання*: термінів та понять сфери світової політики, джерельної бази, природи ключових явищ, феноменів та процесів світової політики, закономірностей її перебігу у міжнародних відносинах;

- *Вміння*: здійснювати аналіз процесів, приманних світовій політиці, розробляти стратегію та тактику поведінки лідерів у міжнародних відносинах країн для різних типів суб'єктів світової політики. Підтримувати основи освітньо-педагогічної політики за рубежом.

Співбесіда ґрунтується на відповідях абітурієнта на два запитання.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АБІТУРІЄНТА НА ДОДАТКОВОМУ ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

За шкалою університету	Визначення	Характеристика відповідей абітурієнта	
		На питання теоретичного змісту	На питання практичного змісту
100-123 бали	<i>Низький</i>	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, а тому дає відповідь не по суті поставлених запитань. Не розуміє термінів з основ світової політики, не орієнтується в сучасних наукових дослідженнях в міжнародній, історичній та політологічній сферах, не вміє обґрунтовувати професійне значення знань.	Теоретичні положення не ілюструються прикладами з практики, не вміє вирішувати на основі попередньо набутих знань прості ситуації в сфері світової політики.
124-149 бали	<i>Задовільний</i>	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Знання та розуміння термінів з основ світової політики поверхове, відсутнє уміння обґрунтовувати власну думку.	Абітурієнт лише частково вміє використовувати фахові знання для застосування на практиці.
150-174 бали	<i>Достатній</i>	Відповіді на питання білету вірні і достатньо повні. Абітурієнт оперує термінами з основ світової політики без особливих труднощів, вміє логічно будувати відповіді на поставлені питання, орієнтується в галузі світової політики, логічно обґрунтовує власну думку.	Абітурієнт вміє використовувати теоретичні знання для розробки типових ситуацій в сфері світової політичної діяльності (з урахуванням спеціалізації, на яку вступає абітурієнт).
175-200 бали	<i>Високий</i>	Абітурієнт дає вірну і розгорнуту відповідь на питання білету. Добре орієнтується в історії світової політики. Глибоко розуміє значення термінів з основ світової політики та вільно ними оперує. Різнобічно аналізує закономірності розвитку та ведення світової політичної діяльності. Відповідь розгорнута, глибоко обґрунтована, логічно структурована, абітурієнт вільно користується професійною термінологією щодо сучасного	Вміє використовувати теоретичні знання для розробки оригінальних проектів в політичній діяльності (з урахуванням спеціалізації, на яку вступає абітурієнт).

		стану розвитку світової політики.	
--	--	-----------------------------------	--

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М. П. Драгоманова. Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто приймав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

3.1. Теоретичні складові поняття «політика»

Поняття «політика» відповідно до тлумачних словників та енциклопедій. Види політики відповідно політичних та історичних наук. Еволюція формування терміну «світова політика» в науковій сфері та закріплення її на нормативному (правовому) рівні. Світова політика як соціальний феномен, як галузь науки, як навчальна дисципліна, як основа міжнародних відносин.

Історичне становлення державотворення та політичного курсу країн світу

Історичні теорії державотворення та призначення держави у політичній системі. Форми державного правління як складові політики держав світу. Форми державного устрою як складові політики держав світу. Форми державного режиму як складові політики держав світу. Вибори та виборча система в світовій політиці. Класифікація сучасних концепцій у розтлумаченні терміну «демократія» та її основних елементів в світовій політиці. Правова держава на захисті конституційних прав та свобод людини і громадянина. Поняття суспільства та особи як соціального суб'єкта державно-правових відносин. Індивід як недержавний учасник світового політичного процесу. Історичні витоки державотворення країн Стародавнього Світу (Стародавній Єгипет, Індія, Китай). Процеси державотворення в античному світі (Стародавня Греція, Рим). Формування світових процесів в епоху Середньовіччя.

Унормування світової політики міжнародними організаціями

Рада Європи в світових політичних процесах. Історичне формування Європейського Союзу та його роль у світовій політиці. Політична діяльність Європейського суду з прав людини. Позиція Організації об'єднаних націй (ООН) в регулюванні світової політики. Міжнародні стандарти світової політики спеціальної установи ЮНЕСКО. Створення та

діяльність Організації Північноатлантичного договору (НАТО) в світовій політиці. Регіональні міжнародні організації для сприяння співпраці в світовій політиці. Світова політика Співдружності Незалежних Держав (СНД). Механізм застосування міжнародних санкцій за порушення основ світової політики.

Систематизація договірних відносин в світовій політиці

Договірні відносини ЄС та України. Регіональна політика Європейського Союзу. Особливості функціонування поняття «дипломатія» як засобу міжнародно-політичної взаємодії. Глобалізація як тенденція світового розвитку. Особливості поняття «міжнародні конфлікти» та тенденція світової політики щодо їх вирішення. Сучасні тенденції застосування військової сили. Міжнародний тероризм як форма застосування насильства в світовій політиці. Національна безпека як частина основного, постійного національного інтересу держави. Проблема міграцій в світовій політиці України та Європи. Розкрити проблему відсталості країн.

Практичні основи здійснення державної політики

Визначити зовнішню політику України в умовах глобалізації. Розкрити поняття «міжнародної системи». Міжнародне політичне регулювання потреб молоді. Світові засади політичного курсу забезпечення потреб молодих сімей. Міжнародний обмін досвідом у сфері наукової та просвітньої діяльності. Міжнародні стандарти надання соціально-психологічного супроводу особам, які його потребують. Етнонаціональна світова політику як фактор державотворення. Особливості освітньої світової політики.

4. Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.

5. СТРУКТУРА БІЛЕТУ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова Факультет
історичної освіти**

Ступень: бакалавр

Додаткове вступне випробування

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

*Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії*

На базі ОКР: «Молодший спеціаліст»

Екзаменаційний білет № ___

1. Поняття «політика» відповідно до тлумачних словників та енциклопедій.
2. Визначити зовнішню політику України в умовах глобалізації.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко Т. В. Ціннісний дискурс цивілізацій [Текст] / Тетяна Вікторівна Андрущенко ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Ун-т "Україна", 2011. - 439 с.
2. Міжнародні відносини та політика держав в умовах глобальних трансформацій: аналіз сучасної політичної думки [Текст] : монографія / [Багацький Є. В. та ін. ; за заг. ред. І.М. Ковалю, О. І. Брусилівської] ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ін-т соц. наук. - Одеса : ОНУ, 2016. - 408 с.
3. Міжнародна інформація: терміни і коментарі [Текст] : навч. посіб. / Є. А. Макаренко [та ін.] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, [Ін-т міжнар. відносин]. - Київ : Центр вільної преси, 2016. - 518 с.
4. Міжнародні організації [Текст] : підручник / [В. М. Матвієнко та ін. ; за ред. В. В. Копійки] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Київ : Київський університет, 2015. - 783 с.
5. Недбай В.В. Світова політика сучасності [Текст] : навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за спец. "Міжнародні відносини" / В. В. Недбай ; Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. - Миколаїв : Швець В. Д., 2015. - 237 с.
6. Сарнацький О.П. Міжнародні відносини та світова політика (пер. пол. XVII ст. – 1918 р.) [Текст] : [навч. посіб.] / [О. П. Сарнацький]. - Запоріжжя : Інтер-М, 2015. - 397 с.
7. Теорія міжнародних відносин. Міжнародні відносини та світова політика [Текст] : навч. посіб. / [М. П. Требін та ін.] ; за ред. проф. М. П. Требіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2016. - 538, [1] с.
8. Хоружий Г.Ф. Європейська політика вищої освіти [Текст] : монографія / Г. Ф. Хоружий. - Полтава : Дивосвіт, 2016. - 381 с.
9. Шинкарук Л.В. Структурна політика: підходи та особливості реалізації в Україні [Текст] : монографія / Лідія Василівна Шинкарук, Віталій Олегович Луцков ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Міленіум, 2016. - 177 с.
10. Шнирков О.І. Конкурентна політика Європейського Союзу [Текст] : навч. посіб. / О. І. Шнирков ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Київський університет, 2015. - 110 с.

Додаткова література

1. Євроатлантичне співробітництво та міжнародні організації [Текст] : навч. посіб. / [Деменко О. Ф. та ін.] ; під заг. ред. канд. іст. наук, доц. Пошедіна О. І. ; Нац. ун-т оборони України, Каф. міжнар. відносин. - К. : НУОУ, 2011. - 296 с.
2. Дорошко М.С. Геополітичні інтереси та зовнішня політика держав пострадянського простору [Текст] : навч. посіб. для студ. напряму "Міжнародні відносини" / М. С. Дорошко. - К. : Ніка-Центр, 2011. - 226 с.
3. Стратегія і тактика удосконалення політики сталого розвитку України в контексті євроінтеграційних процесів [Текст] : колект. монографія : [у 2 т.] / [під заг. ред. Л. О. Коваленко] ; Черніг. нац. технол. ун-т. - Ніжин : Лук'яненко В. В. : Орхідея, 2015. Т. 1 : [Політика сталого розвитку в контексті економічної безпеки України] / [Абакуменко О. В. та ін.]. - 2015. - 339 с.

